

ศัพท์ทางการแพทย์คำศัพท์ที่ควรรู้ งานกู้ภัย-กู้ชีพ FR, EMS, EMT-B

อุปกรณ์ ต่างๆ

คำศัพท์ ความหมาย

1. Wheeled stretcher = เพลนอนชนิดล้อเลื่อน
2. Stairs chair = เพลนั่ง
3. Portable stretcher = เพลสนาม
4. Hard collar = เฝือกตามคอชนิดแข็ง
5. Head immobilizer = อุปกรณ์ยึดตรึงศีรษะ
6. Long spinal board = กระจาดรองหลังชนิดยาว
7. Belt = เข็มขัด
8. KED (Kendrick extrication device) = ดามหลัง
9. Scoop = เพลตัก

การประเมิน การบาดเจ็บอย่างรวดเร็ว (Rapid trauma assessment)

ควรถามอาการผู้ป่วย ในขณะที่ประเมินการบาดเจ็บ และถ้ากลไกการบาดเจ็บอาจทำให้มีการบาดเจ็บต่อกระดูกสันหลัง หรือระดับความรู้สึกตัวผิดปกติควรยึดตรึงกระดูกสันหลังไปพร้อมกับการทำการ ประเมินแบบศีรษะจรดปลายเท้า (Head to toe) ต่อมาคือการพิจารณาว่าผู้ป่วยต้องการกู้ชีพขั้นสูง (ALS) ในขณะนั้นหรือทำการส่งต่ออย่างเร่งด่วน การประเมินซ้ำควรประเมินระดับความรู้สึกตัว (AVPU) และการประเมินเบื้องต้น (Primary survey, ABC) ในขณะที่ทำการตรวจประเมินอย่างรวดเร็ว สิ่งสำคัญคือการหาลักษณะของการบาดเจ็บ เช่น

การผิดรูป Deformities (ดีฟอร์มิตี)

รอยฟกช้ำ Contusion (คอนทุชัน)

แผลถลอก Abrasion (อะเบรชัน)

แผลจากการแทง Puncture/ Penetrations (พังเจอร์/ เพนเนตชัน)

แผลไหม้ Burns (เบิร์น)

ตำแหน่งเจ็บ Tenderness (เทนเดอร์เนส)

แผลฉีกขาด Laceration (ลาซีเรชัน)

อาการบวม Swelling (สวีลลิ่ง)

อักษรช่วยจำ (DCAP/BTLS) (ดี-แคป/บี-ที-แอล-เอส)

หมายเหตุ ความหมายของ AVPU

A = Alert รู้สึกตัวดี

V = Response to voice ตอบสนองต่อเสียงเรียก

P = Response to pain ตอบสนองต่อความเจ็บปวด

U = Unresponsive ไม่ตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นใดๆ

อาการต่างๆ

1.Head injury การได้รับบาดเจ็บที่ศีรษะ

2.Blunt chest ได้รับการกระทบที่หน้าอก

3.C-Spine injury การบาดเจ็บที่กระดูกต้นคอ

4.Fracture Femur กระดูกต้นขาหัก

5.Crushing การบดทับ

6.Amputation การตัดขาดของอวัยวะ

7.Pneumothorax ภาวะลมในช่องปอด

8.Tension Pneumothorax ภาวะลมในช่องปอดแบบมีแรงดัน

- 9.Hemothorax ภาวะเลือดออกในช่องปอด
- 10.Fracture การแตกหักของกระดูก
- 11.Sprains ข้อแพลง
- 12.Strain การเคล็ด
- 13.Dislocation การเคลื่อนหลุดของข้อต่อกระดูก
- 14.Exposed bone กระดูกโผล่
- 15.Concussion สมองกระทบกระเทือน
- 16.Cardiopulmonary การช่วยฟื้นคืนชีพ
- 17.Mass Casualty อุบัติเหตุหมู่

คำศัพท์ทางการแพทย์

คำศัพท์ ความหมาย

1. Oropharyngeal airway (mouth gag), (airway) = อุปกรณ์เปิดทางเดินหายใจ
2. Suction (ซักชั่น) = เครื่องดูดเสมหะ
3. Stethoscope (สเต็ทโทสโคป) = หูฟัง
4. Blood pressure (BP.) (บลัดเพรสเชอร์) = ความดันโลหิต
5. Splint (สปลีน) = การดาม
6. Stop bleed (สต๊อปบลีด) = ห้ามเลือด
7. Gluco-meter (กลูโคมิเตอร์) = เครื่องวัดค่าน้ำตาลในกระแสเลือด
8. Elastic Bandage (EB.) (อีลาสติคแบนเดจ) = ผ้าพันชนิดยืด
9. Defibrillator (ดีฟิบริลเลเตอร์) = เครื่องกระตุกหัวใจ

10. Pulse Oxymeter = เครื่องวัดค่าความอิ่มตัวของ O₂ ในกระแสเลือด
11. Treatment (ทรีทเม้น) = การรักษา
12. Diagnosis (ไดแอกโนซิส) = การวินิจฉัย
13. Vital sign (ไวทอลไซน์) = สัญญาณชีพ
14. Temperature (เทมเพอเรเจอร์) = อุณหภูมิ
15. Pulse = ชีพจร
16. Respiration (เรสไปเรชัน) = การหายใจ
17. Blood pressure (บลัดเพรสเชอร์) = ความดันโลหิต
18. Observe (ออบเสิร์ฟ) = สังเกตอาการ
19. Tepad sponge (เทปปิดสปีน) = เช็ดตัวลดไข้
20. Transfer (ทรานสเฟอร์) = การย้ายผู้ป่วย
21. Discharge (ดีสชาร์จ) = การจำหน่ายผู้ป่วย
22. Sphygmomanometer (สฟีกโมมาโนมิเตอร์) = เครื่องวัดความดันโลหิต
23. Needle (นีดเดิล) = เข็ม
24. Syringe (ไซริง) = กระจกฉีดยา
25. Intravenous Fluid (IV. Fluid) = สารน้ำ (น้ำเกลือ)
26. Medicut (เม็ดดิคัต) = เข็มแทงน้ำเกลือ
27. I.V. set = ชุดให้สารน้ำ
28. Extension (เอ็กซ์เทนชัน) = สายต่อชุดให้น้ำเกลือ
29. 3-way (ทรีเวย์) = ข้อต่อ 3 ทาง
30. Tourniquet (ทูนิเก็ต) = สายยางรัดแขน

31. Gauze (ก๊อซ) = ผ้าก๊อซ
32. Dressing (เดรสซิง) = การทำแผล
33. Top gauze (ท็อปก๊อซ) = ผ้าก๊อซหุ้มสำลี (ใช้พันแผลขนาดใหญ่)
34. Micropore (ไมโครพอร์) = พลาสติกปิดแผลชนิดกระดาษ
35. Transpore (ทรานสปอร์) = พลาสติกปิดแผลชนิดพลาสติก
36. Ambubag (แอมบูแบ็ก) = ลูกยางบีบช่วยการหายใจ
37. Abnormal (แอบนอร์มอล) = ผิดปกติ
38. Abortion (อะบร็อชั่น) = การแท้ง
39. Artery (อาร์เทอร์รี่) = เส้นเลือดแดง
40. Vein (เวน) = เส้นเลือดดำ
41. B.P. drop (บี.พี.ดรอพ) = ความดันเลือดต่ำ
42. Brain (เบรน) = สมอง
43. Chills (ชิลล์) = หนาวสั่นจากไข้สูง
44. Coma (โคมา) = ภาวะหมดสติไม่รู้สึกรู้ตัว
45. Complication (คอมพลิเคชัน) = โรคแทรกซ้อน
46. Cyanosis (ไซยาโนซิส) = อาการเขียวจากการขาดออกซิเจน
47. Secretion (ซีครีชั่น) = สารคัดหลั่ง
48. Edema (อีดีมา) = บวม
49. Electrodiagram (EKG) = เครื่องวัดคลื่นไฟฟ้าหัวใจ
50. Expire (เอ็กซ์ไพร์) = หมดอายุ
51. Infection (อินเฟกชั่น) = การติดเชื้อ

52. Jerk (เจ็ก) = เคาะเข่า
53. Nausea (นอร์เซีย) = คลื่นไส้
54. Nipple (นิปเปิล) = หัวนม
55. Pain (เพน) = ความปวด
56. Pale (เพล) = ซีด
57. Paralysis (Paralite) (พาราไลซิส) = อัมพาต
58. Rupture (รัปเจอร์) = การแตก
59. Sick = ป่วย
60. Side effect (ไซด์เอฟเฟค) = ผลข้างเคียง
61. Sputum (สปูตัม) = เสมหะ
62. Stat (สแตท) = ทันที
63. Stomach (สโตมัส) = กระเพาะอาหาร
64. Stress (สเตรส) = เครียด
65. Therapy (เทอราปี) = การรักษา
66. Unconscious (อันคอนเชียส) = ไม่รู้สึกตัว
67. Urine (ยูรีน) = ปัสสาวะ
68. Urine analysis (ยูรีนอะนาไลซิส) = การเก็บปัสสาวะส่งตรวจ
69. Vomit = อาเจียน
70. Wound (วูน) = แผล
71. Weight = น้ำหนัก
72. Weak (วีค) = อ่อนเพลีย

- 73.Surgery (เซอ-เจอ-รี่) = ศัลยกรรม
- 74.Medication (เหม็ด-ติ-เด-ชั่น) = ยา
- 75.Pediatric (พี-เดรีย-ตริก) = กุมารเวชกรรม
- 76.Obstetric (อ้อบ-สเต-ตริก) = สูติกรรม
- 77.Gynecology (ไก-เนค-โค-โล-จี) = นรีเวชกรรม
- 78.Orthopedic (ออ-โธ-ปี-ดิก) = กระดูกและข้อ
- 79.Hemodialysis (ฮี-โม-ได-อะ-ไล-ซิส) = ห้องล้างไต
- 80.Physical therapy (ฟิส-สิ-เคิล-เทอ-รา-ปี) = แผนกกายภาพบำบัด
- 81.Pharmacy (ฟา-มา-ซี) = ห้องจ่ายยา
- 82.Emergency room (E.R) = ห้องฉุกเฉิน
- 83.Intensive care unit (I.C.U) = แผนกผู้ป่วยหนัก
- 84.Operating room (O.R) = ห้องผ่าตัด
- 85.Anesthesia (Anes) (อะ-เนส-ที-เซีย) = แผนกดมยา
- 86.Recovery room (R.R.) (รี-คอฟ-เวอ-รี-รูม) = ห้องพักรฟื้น
- 87.Labour room (L.R) (เล-เบ้อ-รูม) = ห้องคลอด
- 88.Ward = ตึกผู้ป่วย
- 89.Mask = ผ้าปิดปากและจมูก

กายวิภาคและ สรีระวิทยา

คำศัพท์ ความหมาย

- 1.Frontal bone (ฟอนทอลบอน) = กะโหลกศีรษะส่วนหน้า

- 2.Cranium (คาเนียม) = กระดูกศีรษะ
- 3.Mandible (แมนนิเบิล) = กระดูกขากรรไกร
- 4.Cervical vertebrae (เซอวิเคิลเวอร์ทีเบิล) = กระดูกสันหลังส่วนคอ
- 5.Clavical (คาร์วิเคิล) = กระดูกไหปลาร้า
- 6.Scapula (สะแคปปูลาร์) = กระดูกสะบัก
- 7.Humerus (เฮอเมอร์ส) = กระดูกต้นแขน
- 8.Pelvis (เพลวิส) = กระดูกสะโพก
- 9.Ulna (อัลน่า) = กระดูกปลายแขนด้านใน
- 10.Carpus (คาร์ปัส) = กระดูกข้อมือ
- 11.Femur (ฟีเมอร์) = กระดูกต้นขา
- 12.Patella (kneecap) = กระดูกสะบ้า
- 13.Tibia (ทิเบีย) = กระดูกปลายขาด้านใน
- 14.Fibula (ฟิบูล่า) = กระดูกปลายขาด้านนอก
- 15.Heart = หัวใจ
- 16.Kidncy (คิตนีย์) = ไต
- 17.Nasal passage = โฟรงจมูก
- 18.Pharynx (ฟาริง) = คอหอย
- 19.Epiglottis (อีพิก๊อัสตี๊ส) = ฝาปิดกล่องเสียง
- 20.Larynx (ลาริง) = กล่องเสียง
- 21Esophagus (อีโสฟากัส) = หลอดอาหาร
- 22.Trachea (เทรเคีย) = ท่อลม

23. Bronchus (บรอนคัส) = หลอดลม
24. Left lung (เลฟลิ่ง) = ปอดซ้าย
25. Ribs (ริบ) = กระดูกซี่โครง
26. Diaphragm (ไดอะแฟรม) = กระบังลม
27. Stomach (สโตมัส) = กระเพาะอาหาร
28. Spleen (สปลีน) = ม้าม
29. Liver (ลิเวอร์) = ตับ
30. Appendix (แอฟเพนดิค) = ไส้ติ่ง
31. Pupil (พิวพิล) = รูม่านตา
32. Bladder (แบลดเดอร์) = กระเพาะปัสสาวะ
33. Urethra (ยูรีทรา) = ท่อปัสสาวะ
34. Penis (เพนนิส) = องคชาติ
35. Scrotum (สกอร์ตัม) = ถุงอัณฑะ
36. Testis (เทสทิส) = อัณฑะ
37. Anus (แอนัส) = ทวารหนัก
38. Cervix (เซอร์วิค) = ปากมดลูก
39. Vagina (วาไจน่า) = ช่องคลอด
40. Uterus (ยูเทอรัส) = มดลูก
41. Ovary (โอเวอร์รี่) = รังไข่